

Шара Д.М., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Воронкова Т.Є., проф.
Київський національний
університет технологій та дизайну

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Креативна економіка являє собою особливий сектор економіки, який базується на застосуванні інтелектуальної діяльності. Основними її характеристиками є висока роль інноваційних технологій та нові відкриття в різних сферах діяльності суб'єктів господарювання.

Креативна (творча) компонента у теперішній час стає головною вимогою забезпечення конкурентоспроможності кожного підприємства, що посилюється глобальними тенденціями у світі.

Термін "креативна економіка" була введена в 2000 р. Джоном Хокінсом. Спочатку креативна економіка знайшла своє місце в креативному бізнесі, що і досі приносить успіх компаніям. Зрештою це призвело до поширення креативних ідей, які породили всю креативну економіку [1]. Інше тлумачення "креативної економіки" впровадив Річард Флоріда. Він виявив специфіку креативної економіки, яка пов'язувалася ним із ознакою професій, та сферою діяльності працівників у креативній індустрії, а не певної галузі [2].

Зараз домінуючим у світі є бачення креативної економіки як економіки творчого сектора, до якого переважно відносяться процеси, що відбуваються у сфері послуг, натомість конкретні результати діяльності в цій сфері проглядаються майже у всіх секторах економіки. Отже креативна економіка – це перш за все економіка в секторах науки, мистецтва та культури.

В Україні протягом останніх років набули розповсюдження нові напрями розвитку суспільства: креативні індустрії, креативна педагогіка, креативні простори. Слід зазначити, що всі ці поняття не є новими для країн Європи, США та інших розвинених країн, адже вони пройшли апробацію на практиці протягом останніх двадцяти років.

Креативні індустрії й послуги, що виникли на перетині мистецтва, культури, бізнесу та технологій, на сьогодні становлять самостійний сектор світової економіки, саме тому дуже частим є вживання словосполучення «креативні індустрії» у множині, т.я. мова йде саме про поєднання декількох взаємопов'язаних бізнесів.

Що стосується форм організації бізнесу, то переважаючими в сфері креативних індустрій є малі і середні підприємства, що надають творчі продукти та послуги. Натомість спостерігається тенденція, що в умовах постіндустріальної економіки, місцеві креативні індустрії, мають тенденцію виходу на глобальні ринки [3].

Прикладом креативних індустрій виступають такі культурні індустрії: архітектура, мода, образотворче мистецтво, кінематограф, видавнича справа і тощо, які мають різні можливості здійснювати комерційну діяльність та особливу динаміку свого розвитку.

Що стосується креативної педагогіки, то вона розглядається як ефективна методика ХХІ століття для розвитку інноваційної особистості.

Поняття «креативна педагогіка» виникло ще в середині ХХ століття, і пов'язується це з тим, що існуючі способи викладання й розв'язання завдань виявилися недостатніми для задоволення потреб суспільства. Саме тоді, почали формуватися школи для навчання творчості, і з'явився новий тип педагогіки, який набув назву креативної педагогіки.

Головною метою креативної педагогіки є перетворення кожного предмета у творчий навчальний процес, що є більш ефективним, ніж той, що надається традиційною школою.

Ще одним напрямом креативної економіки є розвиток так званих креативних просторів. Креативний простір або вільний простір представлений створенням таких бізнесів: анти-кафе, не кафе, тайм-клуби, всі вони створені з метою організації відпочинку. Характерними для них є наступні заходи:

організація різного роду ігор (відео та настольні), а також проведення майстер-класів, тренінгів, презентацій, концертів.

Багато з представлених напрямів і особливо анти - кафе спрямовані на застосування коворкінгу, який передбачає спільну участь учасників, які в той же час є незалежними, натомість використовують спільний простір для своєї співпраці. Найбільш розповсюдженим коворкінг спостерігається серед фрілансерів, програмістів, дизайнерів, програмістів.

На жаль, креативна економіка в Україні недостатньою мірою проявляє себе в силу несприятливих політичних та економічних чинників, в результаті сформувався лише невеликий креативний клас [4].

Для подальшого розвитку креативної економіки потребується, перш за все, впровадження заходів на загальнодержавному рівні: законодавчо визначення поняття «креативні індустрії», проведення державними органами статистики моніторинг їх розвитку на основі розробки нових показників. Доцільними для представників креативних індустрій є застосування системних заходів підтримки, особливо в умовах пандемії, які передбачають пільгову орендну плату, доступні кредити, зменшення місцевих податків.

Література

1. Хокинс Дж. Креативная экономика. Как превратить идеи в деньги. Москва : Издательский дом «Классика XXI». 2011. 205 с.
2. Флорида Р. Креативный класс: люди которые меняют будущее. Москва : Издательский дом «Классика XXI», 2007. 432 с.
3. Що таке креативна економіка і чи є вона в Україні? URL: <https://lvbs.com.ua/knowledge/uk/news/931>.
4. Мержвинська А. М. Дослідження суті креативної економіки та тенденцій і проблем її розвитку в сучасних умовах. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2016. Вип. 1. С. 125-129.